

**Oratio Harveiana, principibus medicis parentans; medicinam, academias
utrasque laudans; empiricos, eorum cultores perstringens; Collegium
usque a natalibus illustrans: in Theatro Collegii Regalis Medicorum
Londinensium habita festo Divi Lucae, MDCCLI ... / [William Browne].**

Contributors

Browne, William, 1692-1774.
Royal College of Physicians of London.

Publication/Creation

Londini : T. Longman, etc, [1751]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/udq6mpua>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

15739/c

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Wellcome Library

<https://archive.org/details/b30417703>

B. XLIV. B. 10

2267

ORATIO HARVEIANA,

PRINCIPIBUS MEDICIS PARENTANS;
MEDICINAM, ACADEMIAS UTRASQUE LAUDANS;
EMPIRICOS, EORUM CULTORES PERSTRINGENS,
COLLEGIUM USQUE A NATALIBUS ILLUSTRANS:

I N

THEATRO COLLEGII REGALIS MEDICORUM LONDINENSIIUM

HABITA FESTO DIVI LUCAE, MDCCLI.

A GULELMO BROWNE, Equite Aurato, M. D. CANTAB. et OXON.
Hujusce COLLEGII Socio, Electore, Censore. S. R. S. et a Consiliis.

*Ita dicam, ut neque vera laus ei detracta oratione nostra,
neque falsa afficta esse videatur. CICERO.*

LONDINI,
Apud T. LONGMAN, C. & L. DAVIS, J. BRINDLEY.

OXONIAE,
Apud J. FLETCHER, & S. PARKER.
CANTABRIGIAE,
Apud W. THURLBOURN, & T. MERRILL.

Solidorum duorum pretio venalis.

P R A E S I D I
DIGNISSIMO, COLENDISSIMO,
DOCTISSIMIS, AMICISSIMIS
C O L L E G I S,

H A N C
O R A T I O N E M,
QUAM EDI VOLUERUNT,
OFFICIUM, AMOREM
PRAESTANS,
DAT, DICAT, UTI PAR EST,
ORATOR HARVEIANUS.

DOCTI ET JUSTI NOMEN PARVI PENDERET,
QUI SERMONEM HUNC, INVITO ME, VERTERET.

ORATIO.

NIHIL oratoris muneri gratius, nihil auditorum expectationi jucundius, nihil salutis publicae utilius excogitari potuit, quam antecessorum illustrium, de genere humano bene meritorum, laudes celebrare, benefacta in luce collocare, nomina semper chara, *semper honorata* ab interitu vindicare. Dupli-

ci afficimur voluptate, duplicem percipimus fructum, dum, uno eodemque opere, et beneficia accepta grato recolimus animo, et paria aut, si possumus, majora dare, quasi face praelata ducimur, vel potius admota accendimur. Hoc est quod sapientia in primis jubet: *Inspicere, tanquam in speculum, in vitas omnium; atque ex aliis exemplum sumere.* Immortalis igitur HARVEIUS, qui mirum in modum sapuit, nulla re magis sapuisse videtur, quam in festo hoc solenni instituendo, memoriae majorum sacro, qui rempublicam hanc medicam condiderunt, conservarunt, ornarunt, auxerunt. Dubitari sane potest, utrum *dulce* an *utile* in hoc instituto magis emineat: dubitari vero non potest, quin *omne tulerit punctum qui utile dulci ita miscuerit.* Quam dulce est, *virtutes ex oculis sublatas* denuo in conspectum dari? Quam utile, illarum conspectu ad honestam aemulationem.

lationem omnes incendi? Optimo atque admirabili hoc consilio praeclare voluit vir eximius, non sibi, sed generi suo natus, non uni suo saeculo, sed futuris omnibus prospiciens; ut ars medica, omnium longe praestantissima, quippe omnium longe utilissima, suis ipsius studiis et laboribus, suis ipsius scriptis atque inventis quam illustris facta, altiores tamen gradus, cum in medicorum honorem, tum in hominum salutem, usque ascenderet. Voluit, ut medicina Britannica, quae *hoc ipso cognomine prae se fert laudem*, felicibus quibus orta est auspiciis, gloriosis principiis digna procederet, *viresque perpetuo acquireret eundo*. Voluit, ut scientiam nullis circumscriptam terminis exquireret diligentia nullo fine coercenda: ut cuius beneficiis nullus statueretur limes, ejus praeconiis nullus poneretur modus. Voluit benefactores nostros quotannis commemorari, non

modo quod merendo illi *eatenus prodierunt*, verum etiam ut aemulis *daretur ultra prodire*: non modo ut aetas praeterita suas haberet laudes, verum etiam ut succedens ampliores assequeretur. Voluit, ut quoties relucescat hic dies, toties *sum solem, sua sidera* agnosceret orbis medicus: toties non modo salutaret gratulabundus, verum etiam *lumen de suo lumine accenderet*.

QUEM autem prius suspiciemus, quem prius admirabimur, quam ipsum reipublicae nostrae conditorem LINACRUM? *Quem prius celebrare sumemus*, quam illum, cui nos nostraque *debemus*? Quem prius *sequi* totis enitemur viribus, si *passibus aequis* non possumus, quam charissimum parentem, optimum *patrem*? Ab illius laudibus jure ordiendum est, a cujus beneficiis originem duximus. Maxime certatum fuisse videtur inter
artem

artem et naturam, utra LINACRUM magis orna-
 ret. Dedit natura ingenii indolem, nihil medio-
 criter, omnia insigniter meditantem: dedit ars
*doctrinam, quae vim promoveret insitam, rec-
 tosque cultus, qui pectora roborarent.* Cum na-
 tura nullum ingenio statuerat terminum; noluit
 ars ullum poni modum studio. Hinc avidissime
 LINACRUS sitiebat literas, avidissime sitiebat sci-
 entias; sed aliis prae omnibus unam illam, quae
 alias omnes sibi comites desiderat, medicinae sci-
 entiam: nihil prius *orandum* esse putans, nihil
 potius enitendum, quam *ut sit* sibi, *ut sit* omni-
 bus *sana mens in corpore sano.* Cum vero sitim
 hanc urgeret, potius quam expleret Oxonia sua;
 cum *foecundiores*, quam ista academia tunc tem-
 poris praebuit, postularentur *calices qui disertum
 facerent*; Italos fontes, denuo nuper reclusos,
 omnique scientiae copia scatentes, festinatione

non minore quam cupiditate petiit. *Terras alio calentes sole* sapienter, feliciter mutavit; *patriae-que exsul se quoque fugit.* Fugit se rudem, incultum, illiteratum: rediit urbanus, facundus, eruditus. Oxoniae reversus istas secum advexit disciplinas, quas antea eo loci frustra quaesiverat. Professoris cathedra recte illi delata est, qui medicinae titulum huic adjicere unus potuit. Vidit solum utriusque academiae infructuosum, non quod sterile esset, sed quod incultum: ille literarum sementem fecit, cui tam opima succrevit messis, ut exteris nostrae cito docerent, ex quibus ipsae modo didicerant. Lectiones medicas Oxoniae et Cantabrigiae, optimis omnibus, posuit: apta COLLEGII MEDICORUM futuri fundamenta: certa testimonia, solam se velle ad collegium suum per istas academias haberi viam. Quantum in literis politioribus, quantum in mathesi, quantum in medicina

dicina inclaruit LINACRUS, testantur sua scripta, testes isti integerrimi; testantur suae aetatis scriptores; testatur *unus instar omnium* Erasmus. Ad aulam, nominis sui fama, regisque omnium prudentissimi jussu vocatus, utraque partes, et regiae domus valetudinem tutandi, et principis animum erudiendi, non magis libenter suscepit, quam egregie explevit. Quin optimae spei juvenis, ad laudem atque decus, in maxima imperia natus, ARTHURUS Walliae princeps, *mala ducens avi* uxorem, vix e praeceptoris tutela emancipatus, a medici etiam manu acerba morte abreptus est: hoc solum LINACRO solatii relicto, quod *siqua dextra* medica vita tam amabilis, tam amata *defendi posset, etiam hac defensa fuisset.* Sed quid dixi? Walliae principis desiderium, vel inter solennia haec gaudia, *infandum jubet dolorem renovare!* Nos Walliae principem, heu qualem! heu quantum! moerentes

rentes desideramus ! Nos Britonum, meliorisque
 aevi spem tantam, *amorem ac delicias humani ge-
 neris*, praemature ademptum dolemus ! Nunquam
 non dolebimus, quod hic subito occiderit, quem,
 optimo patre fero tamen occidente, regem, *pa-
 trem patriae*, magnum Magnae Britanniae, en-
 quam graviter aegrotantis, medicum, restitutorem,
 speravimus felici auspicio oriturum ! Nunquam
 non dolebimus, quod hic ante diem clauferit su-
 premum, qui singulum *diem perdi putavit, quo
 nihil cuiquam praestitisset* : qui autem ne unum
 quidem ita unquam perdidit ! Nunquam non do-
 lebit ipsa medicina, quod *tam charo capiti* impar
 esset servando : *cujus desiderio quis pudor sit aut
 modus !* HENRICUS OCTAVUS in regna succedens,
 munificentissimus ille literarum patronus, nil mi-
 rum, si patris ad exemplum, si filii affectu LINAC-
 CRO usus est : nil mirum, si LINACRUS, summus
 ille

ille sapientiae magister, praeclare *scivit* sua vice *regibus uti*. Non ut sibi suisque honores ambi-
ret; non ut privatas congereret opes; non ut
consanguineos et necessarios locupletaret: sed ut
literis atque artibus, non minus utilibus, quam
honestis, patriam suam, totumque orbem ditaret.
In votis erat, artem praecipue medicam, omnium
primam pariter ac difficillimam, quam dum tam
longo *studuit contingere cursu, multa tulit fecitque,*
sudavit et alsit, regio demum auspicio foveri, at-
que aptis laribus donari. Praeclarum hoc fane
consilium! Annuente libenter rege, fanciente sa-
pienter senatu, en COLLEGIUM REGALE MEDICO-
RUM LONDINENSIVM! En tertiam ACADEMIAM,
uni quidem, sed illi optimae, caeterisque omnibus
amicissimae, scientiae sacram! Quin LINACRUS
nil actum reputans, siquid agendum superesset; so-
dalitio huic medico aedes etiam suas commodavit

vivus, testamento legavit moriturus: vitamque vel ipsam gravi praefidis muneri obeundo, quod septies recusante licet senecta suscepit, communibus rebus ad extrema invigilans, totam impendit. Sic regis saluti simul ac dignitati optime consuluit; ut cum vitam ultra protrahere non posset medicina, aeternam fervaret regale hoc collegium, suo nomine, suis auspiciis fundatum: ut cum subditis diutius dominari negaret natura, darent benefacta in illorum memoria perpetuo regnare, atque elogiis doctorum et bonorum, quod magis exoptandum est, quam sceptris, potiri. Sic, uno consilio, et suo nomini, et regio honori, et humano generi simul prospexit. Sic, uno opere, sibi *monumentum aere perennius*, principi gloriosissimum immortalitatis trophaeum, populo sanctissimum salutis templum simul erexit.

PROXIMOS illi honores occupavit sui amantissimus CAIUS. Prospere quidem rebus nostris, et singulari fortuna evenisse videtur, ut LINACRO proximus, nec longo intervallo proximus, sequeretur CAIUS. Isto certe defensore, talique auxilio tempus egebat. Nisi enim ille adfuisset, tanquam a machina Deus, tenella haec societas, in ipsis fere incunabulis, et, quod omnium durissimum est, ab ista manu, qua defendi debuit, oppressa concidisset. Ausi sunt, qui non didicerunt, abrotanum aegris dare: ausoque huic, tam temerario, tam saluti hominum infesto, favere visi sunt ipsarum legum, quae collegio vitam atque spiritum dederant, quidam magni nominis interpretes; ipsi certe elleboro omnique Anticyra digni. In arenam vero descendens CAIUS, vindex atque propugnator acerrimus, ea facundiae vi, ea argumenti acie causam dixit, ut iudices

ipsos iudicio vicerit, *suoque sibi gladio jugulaverit*.
 Conservator idcirco noster merito habetur CAIUS:
 qui si laudem istam non vidisset a LINACRO oc-
 cupatam, certe equidem fuisset conditor. Cum
 autem Londini jam non erat locus, Cantabri-
 giae literatorum stabilivit societatem, suo nomine
 celeberrimam; quae nostro huic collegio focios
dedit, dabitque in omne aevum, CAIO dignos, dig-
 nos LINACRO: quae dedit illum unum, quem
 utrumque collegium nunquam non jactabit, HAR-
 VEIUM. Nostrium suo praesidio sic tutatum, ve-
 lut alter parens, auxit ornavitque CAIUS. Ne-
 quid honoris deesset; dignos praesidis officio ritus,
 insignia digna comparavit. Ne consiliis deside-
 rarentur *certi denique fines*; optimas leges, sapi-
 entissima statuta excogitavit. Ne majorum vir-
 tutes memoria exciderent; ne minoribus monita
 atque exempla deficerent; voluit acta nostra in
 tabulas

tabulas referri, annaliumque monumentis inscribi. Hinc ipsius operae commentarios debemus, quatuor fere lustra complectentes, ubi res nostrae tam eleganter sunt descriptae, quam praeclare fuerant gestae. Dum LINACRUM suum jactat Oxonia, ut juncta manu, parique passu, in literis excolendis procederet, CAIUM illi parem ostentat Cantabrigia; alma mater *alia atque eadem*, cum sit utriusque, *qualem decet esse sororum, facies, si non una, nec tamen diversa*. CAIUM spectatis LINACRO adeo parem ingenii acumine, adeo parem doctrinae copia, adeo parem vitae integritate, adeo parem animi benevolentia, et singulari in suos affectu, adeo demum in omnibus *similem*, ut vix *secundum* diceretis. Cum natura videtur convenisse fortuna LINACRO CAIUM adaequare. Quicquid de uno dicitur, *mutato nomine de altero narratur*. Ambo Italas adierunt

adierunt academias : ambo reversi suas ditarunt : ambo mathesios, artis *vero falsum distinguere* docentis, clavis scientiae naturalis penetralia referantis, mensurae divinae *terrasque, tractusque maris, coelumque profundum* dimetientis, continentis, constituentis, amore capti, dulcedine tracti : ambo studiis humanitatis dediti : ambo Romanas Graecasque literas excusserunt : ambo medicinam veterem non modo, ut medicos oportet, *nocturna versarunt manu, versarunt diurna*, sed etiam Latine elegantius loqui fecerunt, quam Graece antea loquebatur : ambo scripta porro sua in lucem ediderunt, *quae argutum iudicis non formidant acumen*. Uterque medicinae laudibus atque honoribus cumulatissimus : uterque commissam sibi habuit regiae valetudinis curam ; uterque praefidis nostri officium, an honoris nescio an curae plenius, sibi septies delegatum. *Utrumque suum incredibili*

*incredibili modo consentit astrum. Coelo micant
medico propitii, gemini fratres, lucida sidera.*

FUNDAMENTIS reipublicae nostrae tam feliciter positis, tam sapienter munitis, nihil ultra desiderabatur, nisi honesto certamine, laudanda contentione, medicinae studia, medicinae beneficia, pomoeria nostra ampliare. Successit in hoc rerum statu auspicatissime CALDWALLUS, optimarum optimae reginae ELIZABETHAE medicus. Ille palaestram statim instituit, ubi generosi pugiles vires suas ita exercerent, ut *laurea Apollinea* essent donandi. Lectiones chirurgicas prudentissimo hoc consilio fundavit, stipendio satis amplo dotavit. Nec diminutionem vel minimam sentit hoc beneficium, quin maximam potius cum honoris tum affectus accessionem, quod amicissimi Baronis LUMLEII sociam agnoscat manum.

Nec

Nec mirum, si tam benignus sentiretur CALDWALLI radius, cujus ortum tam insolitus, tam singularis illustraverat splendor. Egregium enim hunc virum, non modo omni laude, verum etiam omni lege majorem, uno eodemque die, et sub examen vocatum, et in numerum candidatorum adscitum, et societati adscriptum, et censoria potestate donatum, atque uno fere eodemque mense, in electorum ordinem cooptatum, id quod sibi uni contigit, praeterea nemini, vidit, et vidisse gloriatur haecce academia. Quam abunde spem tantam de meritis suis conceptam implevit, quam praeclare velocissimo hoc honorum decursu videtur dignus, Olympiorum nostrorum conditor primus! Huic *similis* et *secundus* succedens GULSTONUS, lectiones pathologicas stabilivit. Tertius his accessit CROONIUS, qui, musculares adjiciens, cultrum anatomicum, atque ingenium medicum

medicum ulterius exacuit. Quin CALDWALLI
 beneficentiam ut exaequaret felicitas, nihil fa-
 mae suae splendidius, nihil fortunae laetius con-
 tigisse potuit, quam quod istam poneret cathe-
 dram, unde, *tanquam ex tripode*, magnum illud
 naturae arcanum, ab omni aetate ad suam recon-
 ditum, reliquis omnibus negatum, sibi soli credi-
 tum, SANGUINIS CIRCUITUM enuntiavit IMMOR-
 TALIS HARVEIUS.

MAGNO NOMINI adfurgimus omnes! HARVEIO
 oriente, *FERREA jam primum MEDICINAE desinit*
AETAS: Ac toto surgit MEDICO GENS AUREA
mundo! SUUS jam regnat APOLLO! Nobilissi-
 mum illud, sanguinis circuitus, inventum, gloriam
 HARVEIO dedit vere immortalem; omni elogio,
 omni monumento longe majorem. Delentur sculp-
 turae; abolentur imagines; diruuntur marmora;
 D exeduntur

exeduntur aera: sed quamdiu fluxus fluvii vitalis, refluxusque, suum *in sese volventem* circulum servabunt, tamdiu HARVEII honos, nomenque suum, laudesque manebunt. Admirabile hoc inventum dedit nobis filum, Ariadnae ad instar, quo per aditus difficillimos, per caeca et flexuosa itinera, ad morborum monstra, in corporis labyrintho se occultantia, carnesque humanas depascentia, detegenda atque extinguenda ducimur. Quam praegnans autem est inventorum hoc unum inventum! Quam plena veritatum haec una veritas! Materiae similis, in partes innumeras distribuenda, nec tamen unquam exhaustiunda! Quot enim insignes viri, *data hac porta*, varias oeconomiae vitalis vias, varia instrumenta, alius alium indagarunt, atque ex tenebris eruerunt! WHARTONUS glandulas; GLISSONUS hepar, ventriculum, intestina; WILLISIUS cerebrum, genus nervosum; LOWERUS cor;

CROONIUS musculos, maxima cum laude excuserunt. HARVEII genius, tanquam sol medicinae, in systematis centro constitui videtur: circa quem, quot praeclara volvuntur lumina, radiis ab illo derivatis resplendentia! Tu quantum effulges HARVEIE sidus, cum tot tantosque habeas satellites! At non satis fuit HARVEIO, artem famamque studiis atque inventis amplificasse, nisi res etiam nostras opibus augeret: nisi amore plus quam paterno nos filios complecteretur. Ne deessent literatorum domicilio literae; bibliothecam condidit, librorum *non curta supellectile* instruxit, curatorem amplo cum stipendio assignavit. Ne deesset fociis ipsa societas, liberali colloquio, jucundoque convictu sustentanda; non modo coenaculum construxit, verum etiam mensam apposuit: praeter illam censorum menstruam, hanc annuam, hanc solennem. Tu autem, beatissi-

me senex, quantum ingenio, tantum amore omnes vicisti! Te exemplum dedisti tam singulare, tam inauditum, ut cum admiratione obstupescimus, et vix fidem adhibemus! Non fatis habuisti nos filios tuos haeredes designare: quin cum tardior tibi accessurus videretur supremus dies, quam pati posset tam benevolus animus; ne per hunc, quasi beneficentiae tuae invidentem, ulterior neceretur mora; in pleno tuorum confesso, patrimonio tuo te exuens, id omne in praesidis manus tradidisti; frustra que reclamante notissimo isto juris effato, *Nemo est haeres viventis*, fecisti, ut ad nos te vivo obveniret haereditas. O beneficentiam admirandam! Hanc, uni tuo nomini debitam, hanc, uno tuo nomine dignam, jure dicamus HARVEIANAM!

Si filerem ego, loquerentur hi parietes, loquerentur

rentur hae aedes, atque HAMEIUM laudarent. Cum tam rara temporum contigerit infelicitas, quae nec magistrum, nec libertatem pati potuerit; *delirante* primum *rege*, delirante dein populo, quorum uterque capite tandem *plectitur*; sub improborum hasta ponitur collegium. Positum HAMEIUS, non sibi, sed nobis, grandi pecunia redemit. Cum infortunio, ut fit, infortunium insequente, tam immane, tam vorax eruperit incendium, quod nobilissimum hoc universi orbis emporium in cineres fere totum ita redegerit, ut miremur quantillum fluxerit temporis spatium inter civitatem maximam et nullam; dum sacris ipsis non pepercit aedibus, nostros etiam prostravit lares. Prostratos HAMEIUS, liberali manu, auspiciatissimoque exemplo, restitui curavit; fecitque, ut a flammis ac ruinis *palchriores multo enitescerent*, novoque seipsos splendore antecellerent. Deerant etiamnum coenaculo

naculo ornamenta : id ut exquisita manu elegantissime ornaretur, sumptibus suis cavit HAMEIUS. Deerant nosocomiis peritiores medici : ut nunquam defuerint ex ordine sociorum peritissimi, honesta praemia assignavit HAMEIUS. Deerat praesidis officio honorarium : perpetuum stabilivit HAMEIUS. Oratoris parcum nimis videbatur : duplicavit igitur HAMEIUS. Deerant collegio sustentando praedia : lauta et fructuosa legavit HAMEIUS. Qui tam in copia, quam varietate benefaciendi adeo excelluit, merito appellandus est, insignis ille benefactor HAMEIUS.

MAXIMI honoris pariter ac *beneficii quasi immemor exprobrarer*, si nobilissimus Marchio DORCESTRENSIS silentio praetermitteretur. Vir natalium amplitudine illustris : doctrinae et virtutis splendore illustrior. Ab alma matre Cantabrigienfi

brigiensi institutus, literis se totum dedidit. Cum vero valetudinem, inexplebili scientiarum cupiditate, nimiaque studiorum intentione graviter labefactatam, integram restituerit optimum HARVEII ipsius consilium; tam medicinam quam medicos adeo amavit et coluit, ut vel societatem nostram petere dignaretur : quam ut summa ejus doctrina vendicare potuit, ita prima dignitas aspernari noluit. Nec mirum, cum seipsum dedit, si bibliothecam suam praestantissimam nobis dederit. Donum fane regibus ipsis invidendum : si pretium respiciamus, nonnullis aureorum milibus aestimatum; si donantis animum, prorsus inaeestimabile. Ita *merendo sui memores* omnes omnium aetatum medicos *fecit* hic medicorum nobilissimus, idem ac nobilium eruditissimus. Quinetiam album nostrum Marchionis nomine sic insignitum, hoc tanto exemplo, vel altissimum

sumum nobilitatis gradum ascendit. Hujusce
 enim vestigiis insistentes, societatem nostram
 summa titulorum dignitate illustrarunt Ducum
par nobile, ille RICHMONDENSIS, hic MONTA-
 CUTENSIS. Uterque tam egregia benevolentia,
 tam insigni humanitate praeditus; uterque tam
 cupidus prodesse, vitaeque malis, quantum in
 se erat, mederi; ut si non ordini, saltem animo
 suo, locus inter medicos daretur dignissimus.
 Ambo ita morum, atque virtutum similitudine
 conjuncti; ita, quasi geminum fratrum nobili-
 um fidus, in coelo resplendent nostro; ut simul
 semper debeant suspici, simul semper debeant
 laudari. Ambo ita amicitia, vitaeque ipsa uniti;
 ut cum hunc, quasi communis *animae partem*,
rapuerit maturior vis, ille *quid moraretur altera*,
nec charus aequae, nec superstes integer? Idem
ille annus procerum ordini tam inimicus, tam
 funestus,

funestus, *utramque duxit ruinam.* Quantum orbis debeat universus tam splendidis benevolentiae et beneficentiae exemplis, pro dignitate dicere verba deficiunt. Quantum nos tantis debeamus patronis, quorum titulis, pariter ac virtutibus, tabulae nostrae tamdiu superbierunt, jam orbatae fatis loquuntur. Quantum ipse debeam, tacere malim, ne mea nimium forte gloriari videar.

CUM novae atque certioris medicinae gloriosa fundamenta jacuerat HARVEIUS, eam praxi sua, scriptisque, mirum quantum erexit SYDENHAMUS. Ille tam fidas, tam accuratas morborum historias contexuit; suaeque singulas curationes, tam plane, tam perspicue exposuit; ut vel aegris ipsis adfidere, et quae describuntur acta, non tam legere, quam agere nosmetipsi, videamur.

Hippocrates hic Britannicus hypotheses medicas, bellulas istas conjecturarum nubes, quas pro veritatis Junone, captare atque amplecti solent, qui medendi scientiam rapere potius, quam sectari cupiunt, lumine suo dispulit penitus, ac dissipavit. *Opinionum commenta*, quae *delet dies*, ille maturius delevit: *Naturae judicia*, quae dies idem *confirmat*, ille praevertendo confirmavit: propter acumen et diligentiam in observando, propter lucem ac facilitatem in explicando, propter fidem atque integritatem in communicando, nunquam obliviscendus, nunquam non laudandus SYDENHAMUS.

HUJUS in praxi exemplum sequutus est, famam vero superavit, qui ad summum medicinae apicem, non tam adsurrexisse, quam evolasse videtur RADCLIVIVS. Ingenium illi erat tam *parabile*,
tam

tam *facile* iudicium; ut crederent eum omnes, *non fieri* medicum, sed *nasci*. Tantam fui opinionem in omnibus excitavit; ut nemo esset qui non illum, tanquam divum salutis, pene adoreret. Ministrum quidem, quod medici est, naturae se praebuit: sed ea arte praebuit; ut non tam dominam sequi, quam ducere videretur. Novit, *quod maxime ad artem pertinet, et nescire malum est*, ubi parum, ubi nihil, ubi omnia medicum agere oporteat: ubi consistere et victoriam expectare, ubi festinare et praeripere, prudentius sit in medicina imperatoris consilium. Nonnunquam Caesaris celeritate usus, ad morbum *venit, vidit, vicit*: saepius Fabii patientiam imitatus, *cunctando salutis rem restituit*. Parvula, sed expertissima, medicamentorum manu, totus militabat, totus nitebatur: tanto caeteris in medendo felicior, quanto in remediis simplicior.

Magnus in vita splendor, major in verbis vis atque auctoritas, maxima in *ore vultuque* dignitas, ne dicam majestas, hunc medicorum facile principem ostentarunt. Cum vero *non eloquentia, sed remediis curentur morbi*; cum ipsa medicina *spectetur agendo*; literas, quas ideo jactare dedignabatur, nescivisse, contempsisse fertur. Quanti re autem vera literas aestimavit; testor institutionem suam Oxoniae celeberrimam, arti nostrae omni scientia, domi forisque, excolendae dicatam: testor bibliothecam Radclivianam, omnium longe splendidissimam, ea qua par erat celebritate, literis nuperrime consecratam.

SUCCESSIT, qui meritis modo laudatis non solum eminuit, sed etiam cumulo id unum quod defuit amplissime adjecit, humanissimus FREINDUS. Hic non medicinam magis, quam medicos, amavit

amavit et coluit: nec superbiens, nec vel contentus, quod ipse adeo esset insignis, nisi et alios, quantum fieri potuit, sui similes efficeret. Quantumcunque scivit; et quantum scivit! nihil se scire credidit, nisi faceret id alii itidem ut scirent: illud utique animo persuasissimum habens, omnem scientiam communem esse thesaurum, non in arca privata seponendum, sed in publicum aerarium sedulo conferendum. Arcana aut in scientia, aut praxi venditare, dedecus putavit, medico liberali ac ingenuo maxime indignum: quippe qui vel habet et celat invidus, vel falso jactat subdolus, utroque nomine contemptui habendus. Non ille *suo urebat fulgore*, non *praegravabat artes infra se positas*, sed sua, quasi communi, luce illustrabat, animabat: vivus idem, quam *extinctus*, magis *amabilis*; nunquam non amandus, nunquam non amatus.

amatus. Nihil magis cordi fuit, nihil ardentioribus optavit votis, quam commodo et honori hujusce societatis inservire; quam splendorem atque auctoritatem, undique qua potuit, adaugere: id quod amplitudine sua quam maxime effecit, atque efficiet semper sui memoria. Nulla de illius eruditione moveri possit quaestio, cum ad hominum notitiam atque existimationem, ipse scribendo viam aperuit: ut quam bene artis suae fundamenta jacuerat, non ex vulgi opinione, sed doctorum judicio constaret. Frustra autem sumus, siquid adjici posse credimus istius famae, ac laudibus, quas sua ipsius scripta abundissime cumulant, tutissime custodiunt, praeclarissime praedicant.

NUNQUAM obliviscendus est HALEUS, ipse *nostri nunquam oblitus*. Quantum doctrinae,

nae, quantum amori suo debemus! Ut docti essemus dum in vivis erat, suo exemplo, suis consiliis cavit: ut post mortem scientia nos instrueret, ad libros coemendos grandem pecuniam legavit.

PELLETTUS optimo jure laudandus est; qui omni doctrinae laurea, omni virtutis et dignitatis praesidio, cathedram nostram implevit, ornavit. Si SANGUINIS CIRCUITUM ore Delphico edidit HARVEIUS; carmine Poconio celebravit, sacravit PELLETTUS: Phoebos patre filius uterque dignus.

LAUDANDUS PLUMTREUS, honoris nostri cultor assiduus, *cujus ipse pars magna fuit*: medicinae simplicis, quippe verae, amicus; pharmacopoeiae simplicioris curator, auctor.

LAUDANDUS

LAUDANDUS omni nomine JURINUS; intima mathesios, medicinae, literarum artiumque univrsarum notitia insignis. Hanc vero singularem laudem sibi propriam fecit: quod suis calculis, suis rationibus innixa, usque eo procefferit variolarum, quae non ita pridem instituta est, *insitio* dicta; ut spes sit, morbum hunc foedissimum, et vultui et vitae, heu! nimis infestum, brevi a chartulis hebdomadalibus esse exfulaturum, lethali signo non amplius notandum. Quem autem honoribus summis, diutinisque dignum, sua fama, sua scripta demonstrant, *hunc tantum* cathedrae nostrae ostendunt fata, nec ultra esse sinunt.

VIVORUM laudes aggredi non audeo; quam nullus pateat, aut jucundior, aut uberior dicendi campus: quoniam, ne assentatio ingenuis

genuis imputetur; ne virtus ipsa non *ad imum*
servetur; jubet instituti lex atque ratio, ut post-
 humanae solum dentur: ut nihil fas sit laudare,
nisi quod Libitina sacraverit.

TOT tantisque illustrata patronis, quorum
 praeconiis immorari, *si quantum cuperem pos-*
sem quoque, non finerent temporis angustiae,
 LINACRO *duce*, et auspice LINACRO, gloriam
 aeternam consequuta est respublica nostra. Illi
 tamen nonnunquam id contigit, quod regium esse
 dicitur, *Bene agere, et male audire.* Delicati ni-
 mirum homines, qui voluptate, non usu, omnia me-
 tiri solent, quicquid gulae minus placuerit, tanquam
 corpori inimicum damnant: nec sanari minus mo-
 lestum, quam aegrotare miserum putant; dum tam
 remedii, quam morbi taedium pariter affligerit. Qua-
 si medicina *ipsa sit morbus!* Hinc empiricorum

dolis ac fallaciis facilis praebetur anfa : qui cum certissimam promittant salutem, eamque unico omnipotente, quod venditant, arcano redimendam, tantam fidem, vel potius *dementiam* apud huiusce gregis aegros inveniunt; ut hi, scientiae licet cathedram contemnere audeant, ignorantiae tamen crepidam demisse osculentur; et *capita sua non dubitent credere, quibus calceandos nemo prudens committeret pedes.* Verum enimvero, *Ipsa si cupiat salus, servare prorsus non potest hanc familiam.* Mortis mille modos invenit luxuria; mille salutis sola dabit medicina. Missis igitur, et in malam rem abire iussis, qui fungi una nocte nascuntur medici; qui fungi quoque pereunt, nullam post se memoriam relinquentes, nisi effraenatae audaciae, crassaeque ignorantiae; *quae seges empiricos tulit, atque omnibus annis feret:* nihil nobis restat, nisi in signia antecessorum nostrorum exempla
sequi;

sequi; et medicinam veram, scientiae studiosissimam, utilitatis amantissimam, fraude et fuko alienissimam, fidissimam naturae ministram, salutis *custodem rigidumque satellitem*, omni studio, usu, ac labore excolere, omni virtutis et doctrinae fructu ornare, omni dignitatis, concordiae, et benevolentiae praesidio munire, atque ab omni prorsus opprobrio vindicare. *Longiorem sane orationem* majorum memoria *postulat*, vestra certe virtus *breviorem*.

F I N I S.

sed et medicam veram, scientiam studium
 nam, utilitas nunciatum, fide et fide alio
 piam, fidem naturae nunciatum, fide
 custodiam vigiliam, omni studio, ut
 ac labore excolam, omni virtute et doctrina
 in orare, omni dignitate concordia, et benevo-
 lentia praestis munus, atque ab omni proluce
 proprio vindicare. Longioris sane exspectationis
 tum memorem possum, velle certe virtus praestare.

F I N I S

